

INFORMATIONSMATERIAL

Process AT-tjänstgöring i Primärvården
Skapad av Anna Jarslund Broman
Godkänd av Anna Jarslund Broman

Godkänt datum 2025-09-17
Version
Ärendenummer

Information för AT läkare i allmänmedicin Helsingborg och Ängelholm

Till AT läkare i primärvården

Välkommen till din AT-placering i primärvården!

Vårdcentralen är oftast den första instans som människor vänder sig till när de behöver vård, som inte är livshotande eller akut. Här kommer du möta patienter i alla åldrar med alla sorters hälsorelaterade problem. Vi utreder och behandlar de stora folksjukdomarna men också symptom och besvär som inte alltid orsakas av definierbar sjukdom. I uppdraget ingår även förebyggande arbete, viss rehabilitering, basal hemsjukvård och även BVC, och ibland MVC.

Förhoppningsvis kommer placeringen att väcka ditt intresse för allmänmedicin. Vi vill förmedla en förståelse för arbetet i primärvården, som du kommer ha nytta av framöver oavsett om du väljer att stanna kvar eller söka dig vidare.

Första 1-2 veckorna är det introduktion med viss auskultation, och glest bokade patienter. Därefter har du en anpassad egen mottagning med blandade akuta och planerade besök.

Du kommer ha en timmes schemalagd handledning varje vecka och utöver detta den hjälp du behöver. Tillsammans med handledaren går du genom målbeskrivningen och checklistan, gör medsittningar och en 360 graders utvärdering i slutet.

Målet under placeringen är att utveckla kliniska färdigheter och eget medicinskt beslutsfattande under handledning. Du ska även utveckla förbättra patient-läkarrelationen, få följa sjukdomsförlopp och att förstå vikten av kontinuitet, aktiv exspektans och egen uppföljning.

Det är undervisning för hela AT gruppen de flesta onsdagseftermiddagar, och du fortsätter med reflektionsgruppen.

Halvvägs i placeringen har jag avstämning med varje AT-läkare och handledaren, för att se hur ni har det samt om specifika åtgärder behövs för att optimera placeringen. Som studierektor ansvarar jag för att ni får en lärorik och givande placering, så kontakta mig om det du har några frågor eller det uppstår problem, gärna i god tid så jag har möjlighet att hjälpa dig. Mitt mål är att detta ska bli den bästa placeringen på hela AT!

Varierande arbetsuppgifter, brett patientperspektiv med uppföljningsmöjligheter och ett självständigt ställningstagande med bra handledning vid behov, är grunden i utbildningen under det sista (och förhoppningsvis roligaste) halvåret av din AT.

Jag hoppas att du skall trivas hos oss!

Anna Jarslund Broman,

AT-studierektor, Spec allmänmedicin

Anna.jarslundbroman@skane.se

0766-486506

Bifogat: Information ang AT tjänstgöring i Primärvården
Helsingborg/Ängelholm

Introduktion och handledning

Riktlinjer bokningar för AT läkare

Checklista för AT primärvård

Bra länkar att ha på vårdcentralen

Information angående AT-tjänstgöring i Primärvården Helsingborg/Ängelholm

AT-läkaren har 6 månaders heltids primärvårdsplacering.

Handledning och mottagningsarbete

Socialstyrelsens målbeskrivning för AT i allmänmedicin ska vara väl känd av AT läkare, handledaren och verksamhetschefen.

På VC ska det finnas specialister i allmänmedicin motsvarande minst två heltidstjänster, varav minst en med handledarutbildning.

1 tim/vecka ska avsättas för handledning av utbildad handledare. Under handledningstimmen finns tid för genomgång av patientfall, målbeskrivningen, AT läkarens bokningar och övriga frågor. AT läkaren rekommenderas kort dokumentera handledningens innehåll. Minst två medsittningar (mini-CEX) samt två CBD med handledaren ska göras (utöver den obligatoriska sit-in inför AT provet, som ska göras med annan läkare än handledare). Kontinuerlig feedback uppmuntras, liksom löpande bedömningar samt 360 grader i slutet av placeringen. Därutöver får AT läkaren löpande den hjälp som behövs för att klara av det dagliga arbetet, av handledaren samt övriga läkare på enheten. I slutet av placeringen genomförs AT kollegium då handledare insamlar synpunkter från övriga medarbete och återkopplar till AT-läkaren.

Tid för patientadministrativt arbete avsätts individuellt efter samråd med handledare och verksamhetschef, förslagsvis en längre sammanhållen tid (tex en halv dag) per vecka samt sista timmen på dagen.

Tidsbokning per patient initialt ca 40-60 min, vilket successivt minskas till ca 30 min. Se även ”Riktlinjer bokningar” för rekommendation angående tidsbokning.

Patientmottagningen ska vara blandad, med jämn fördelning av akuta och planerade besök, inkl årskontroller, utredningar mm.

Studierektorn har introduktion med AT gruppen första veckan, samt utvärdering och avslutning i slutet. Dessutom sker en individuell

avstämning tillsammans med AT läkaren och handledaren efter ca 2 mån för bl.a. genomgång av måldokument.

Arbets tid är kl 8-17 med en timmes lunch. Lokala varianter på respektive vårdcentral kan förekomma så länge 40 timmars arbetstid per vecka bibehålls. Ingen jourtjänstgöring ingår. AT läkare erbjuds att auskultera med läkare från sin enhet på kvälls- och helgmottagningen och får som ersättning kompledighet motsvarande tid.

Utbildning

AT-läkarna har under placeringen ungefär 2 undervisningsdagar i månaden, oftast onsdagar. Det ingår ingen övrig lästid. Under några veckor under sommaren samt julen är det ingen undervisning, då AT läkaren förväntas arbeta klinisk.

AT-läkarna ska dela i reflektionsgrupper ca 4 tillfällen per halvår, enligt schema.

Ledighet

Sjukfrånvaro och VAB anmäls till vårdcentralen. Om tjänstgöring på privat vårdcentral, även anmälan till AT-samordnare för HR-registrering:
Angelica.K.Nilsson@skane.se tel nr 0431-817 79, 072-5972377

Semesteransökan samt annan ledighet ska beviljas av verksamhetschef, och registreras av AT läkaren i HR-fönstret. På privata enheter meddelas AT samordnare för HR-registrering.

Placering som infaller under sommaren är förlängd med 2 veckor för att möjliggöra 4 veckors semester under semesterperioden. Placering som infaller under hösten är istället förkortad och AT läkare har därför endast rätt till en veckas semester om placeringen infaller under hösten.

Kompledighet intjänad på annan klinik får ej tas ut i primärvården.

Förlängning av tjänstgöringen kan bli aktuell om AT läkaren har oplanerad frånvaro > 2 veckor (sjukdom, vab, annan ledighet). Bedömningen är individuell, i samråd mellan handledare och studierektor. Tjänstgöringen förlängs alltid motsvarande tid vid föräldraledighet.

Under primärvårdsplaceringen har AT läkaren möjlighet till ”Valfri vecka” d.v.s en veckas auskultation på valfri klinik på Helsingborgs eller Ängelholms sjukhus, där AT läkare inte redan varit under AT. Placeringen ska vara relevant för målbeskrivningen för allmänmedicin. AT läkaren ordnar detta själv, och meddelar vårdcentralen senast 2 mån innan.

eAT-prov

AT läkare ska ha genomfört 4 godkända medsittningar med specialistläkare (en under varje placering), och ska bifogas som pdf-dokument vid anmälan till eAT-provet. Examinatorn vid medsittningen får ej vara AT läkarens handledare.

AT-läkaren har rätt till 3 betalda inläsningsdagar inför eAT-provet, samt under själva tentamensdagen. Oftast tas ledigheten ut tisdag-torsdag inför provet på fredagen.

AT-bok och ansökan om legitimation

För godkänd tjänstgöring krävs måluppfyllelse. Det kan bli aktuellt med förlängd tjänstgöring vid exempelvis hög frånvaro eller kompetensbrist.

Verksamhetschefen (eller medicinsk rådgivare om chefen inte är läkare) godkänner tjänstgöringen samt signerar tjänstgöringsintyget, i samråd med handledare och vid behov studierektor.

Efter att samtliga delmoment är signerade lämnas AT-boken till AT chef för övergripande signering. Var noga med att skriva rätt datum för de olika placeringarna, och notera att signaturdatum ska vara tidigast placeringens sista datum (även om helgdag).

Utvärdering ifylls av AT-läkaren vid slutet av tjänstgöringen.

Introduktion och handledning

Förslag för introduktion:

Några veckor innan start:

- Kontakt med verksamhetschef/schemaläggare innan angående schemaönskemål mm
- Ev besök på vårdcentralen för att träffa handledare och bekanta sig med lokaler.

Första dagen:

- Förmiddag praktisk information av sekreterare/handledare:
- Arbetsplats med dator, telefon, postfack, nycklar, arbetskläder mm
- Inloggning, RSID och lösenord, genomgång av journalsystem PMO, diktering och signering, e-recept, e-intyg, Pascal, Mina Vårdkontakter 1177, Röntgen SOM, Paraplyportalen, Mina Planer, SIP mm
- Bokningsschemat: akuta/planerade tider, telefontider, admin, rast, möten
- Viktiga lokaler på VC, inkl akutrummet med akutväska, nödutgång, öron/ögonrum, rektoskopi, gyn-stol, dsk-mott, BVC, olika undersökningsinstrument.
- Genomgång av rutiner: remissgenomgång, receptförnyelse, läkemedelsrutiner, diagnosättning, resurser i huset och närmaste omgivningen.
- Genomgång av användbar litteratur/hemsidor
- Praktiska frågor: sjukanmälan, ansökan om ledighet, larm

- Eftermiddag: Bredvidgång med handledare/annan läkare och ev 1-2 egna patienter.

Första 1-2 veckan/veckorna:

- Bredvidgång med handledare/annan läkare eller auskultation med sköterska halva dagen och egna patienter 1 timme/patient halva dagen.
- Uppföljning av praktisk information från första dagen rekommenderas vid första handledningstillfället med handledaren.

- Första tiden rekommenderas gles mottagning med tillräckligt med tid att läsa in sig på patienten och hinna fråga om hjälp. Efter ca 2 veckor kan bokningstiderna kortas ner enligt bifogade riktlinjer. Efter individuell bedömning ökas tempot på mottagningen gradvis.

Förslag på aktiviteter under handledningen:

- Hjälp med handläggning av patientfall.
- Gemensam journalgenomgång.
- Diskussion kring på förhand bestämda ämnen, t.ex. från checklistan: anemiutredning, diabetesårskontroll, trötthetsutredning mm
- Generell genomgång av veckan:
 - o Hur har veckan varit?
 - o Några misstag eller lärdomar? Positiva framgångar?
 - o Schemat: tillräckligt med tid? Rätt bokningar på mottagningen?
 - o Samarbete med övrig personal?
- Planera medsittning, auskultationer, feedback-formulär.
- Genomgång av Socialstyrelsens målbeskrivning regelbundet, för att stämma kunskapsläge, och vid behov planera in aktiviteter.

/2021-01-28 AJB

Riktlinjer bokningar för AT läkare

OBS! Dessa riktlinjer är grova uppskattningar. Tidbokningen bör i största mån individualiseras. Tolksamtal, multipla sökorsaker eller komplicerade omständigheter – lägg till 10 minuter på ovan angivna tider.

Sökorsak	1-3 v	1-3 mån	4-6 mån
Akuta besvär	60 min	30-45 min	30 min
Utredning icke-akuta besvär	60 min	40-45 min	40-45 min
Undantag:			
Hud, Ögon, Öron	60 min	40-45 min	30 min
Yrsel	60 min	45-60 min	40-45 min

Demensutredning	60 min	60 min	40-60 min
Psykisk ohälsa första besök	60 min	60 min	40-45 min
Rektoskopi, lilla kirurgin	60 min	60 min	40-45 min
Sjukskrivning förlängning	60 min	60 min	40-45 min
Intyg Körkort, LOH	Ej lämpligt	Ej lämpligt	Ej lämpligt
Kontrollbesök (hypertoni, diabetes)	60 min	60 min	40-45 min
Telefontid	30 min	30 min	20 min
Recepttid	1 st/10 min	1 st/10 min	2 st/10 min

Checklista för AT allmänmedicin

För fördjupat innehåll läs målbeskrivningen på www.socialstyrelsen.se

AT läkaren ska ha grundläggande kunskaper om utredning och behandling av de vanligaste sjukdomarna i alla åldersgrupper och förmåga att handlägga oselektade patientproblem. En central uppgift är vård av kroniskt sjuka och gamla.

Ämne	Kunskap/färdighet	Kompletteras:	Klar:
Akuta tillstånd	Akut bröstsmärta		
	Akuta andningssvårigheter		
Kroniska sjukdomar	Diabetes		
	Ischemisk hjärtsjukdom		
	Hypertoni		
	Hjärtsvikt		
	Astma/allergi		
	KOL och exacerbation		
	Anemiutredning		
	Thyroideasjukdom		
Symtomutredning	Trötthet		
	Huvudvärk		
	Yrsel		
	Hosta		
	Illamående		
Ortopedi	Led/muskelvärk		
	Lindriga skador i rörelseorganen		
	Injektion/ledpunktion		
Kirurgi	Buksmärtor		
	Rektoskopi		
	Urologiska tillstånd, LUTS		
	PSA prov		
	Gynekologiska tillstånd inkl flytningar		
	Gyn undersökning		
Lilla kirurgin	STD		
	Lokalanestesi		
	Excision och suturering		
	Incision av böld		
	Nageltrång/König		
Infektion	Vanliga infektioner hos barn och vuxna		
	STRAMA/Smittskydd		
Hud	Vanliga hudsjukdomar inkl klåda		
	Nevusbedömning/dermatoskopi		
ÖNH	Hörselnedsättning och tinnitus		
	Otiter och vaxpropp		

	Öronmikroskopi		
	Näsblödning		
	Tonsillit Centorkriterier		
Ögon	Det röda ögat		
	Synnedstättning		
	Ögonskador/främmande kropp		
	Ögonmikroskopi		
Psyk	Depression/ångest och sömnbesvär		
	Krisbehandling		
	Missbruk (tobak/alkohol/läkemedel/narkotika)		
	Demensutredning		
Övrigt	Anamnes och status		
	Diagnostik och behandling		
	Dokumentation/journalföring		
	Rapportering av patient (SBAR)		
	Utföra recept och vanliga intyg (sjukintyg)		
	Remittering		
	Röntgen och lab-prover – indikation/tolkning		
	Läkemedelsgenomgång		
	Kommunicera och samarbeta med patienter, anhöriga, kollegor och teamet		
	Hälsopreventivt arbete		
	Lämna svåra besked		
	Empati och självkännet		
	Söka och inhämta ny information		
	Sekretess, andra lagar och föreskrifter		
Auskultationer	BVC		
	SÄBO/hembesök med SIP		
	Diabetessköterska		
	Astma/KOL-sköterska		
	Distriktssköterska		
	Fysioterapi		
	Kväll- och helgmottagning		
Övrigt	Sit-in inför eAT tenta (inte handledare)		
	Mini-CEX x 2 tex årskontroll/planerat besök samt akut/oplanerat besök (med handledare)		
	CBD (casebased discussion) x 2		
	360 grader		

Handledningstillfälle schemalagt med handledaren minst en timme varje vecka

Förslag på samtalsämnen:

- Hjälp med handläggning av aktuella patienter
- Planera framtida handledningstillfällen och medsittningar
- Kort genomgång av AT läkarens schema
- Gå igenom målbeskrivningen/checklistan för AT
- Identifiera kunskapsluckor och lämplig åtgärd och uppföljning av detta.
- Återkoppling från teamet: t ex läkare, sjuksköterskor, undersköterskor, sekreterare, övrig personal, patienter och deras närstående.
- Egna styrkor och utvecklingsområden. Kännedom om egna reaktioner, attityder, fördomar.
- Att söka information, t ex regionala/nationella vårdprogram som AKO

Bra länkar att ha på vårdcentralen:

Medicinska portaler med behandlingsrekommendationer:

AKO riktlinjer: <https://vardgivare.skane.se/vardriktlinjer/medicinska-omraden>

Skånelistans Bakgrundsmaterial (online):

<https://vardgivare.skane.se/vardriktlinjer/lakemedel/skanelistan-med-bakgrundsmaterial/>

Praktisk medicin – behandlingsöversikter för primärvården, brett men kortfattat: www.praktiskmedicin.se

Internetmedicin – behandlingsöversikter, mer omfattande och fördjupande: www.internetmedicin.se

Kunskapsstöd från Region Stockholm: www.viss.nu

Medibas – omfattande kunskapsstöd för primärvården: www.medibas.se

(För inloggning krävs OpenAthens-konto, ansöks via Region Skåne:

<https://vardgivare.skane.se/kompetens-utveckling/sjukhusbiblioteken/databaser/?highlight=medibas>)

Läkemedelverkets behandlingsrekommendationer:

<https://www.lakemedelsverket.se/sv/behandling-och-forskrivning/behandlingsrekommendationer/sok-behandlingsrekommendationer>

Ny läkemedelsboken online: <https://beta.lakemedelsboken.se/>

Filmer – videotek, webinarium:

<https://vardgivare.skane.se/kompetens-utveckling/sakkunniggrupper/ako-skane/kompetensutveckling/>

SVF Cancer: <https://vardgivare.skane.se/vardriktlinjer/medicinska-omraden/cancer/#11542>

Rikshandboken – kunskapsstöd om barnhälsovård: www.rikshandboken-bhv.se/

Formler/riskberäkning:

FRAX räkning osteoporosrisk: www.shef.ac.uk/FRAX/tool.jsp?country=5

NDR riskmotor: <https://www.ndr.nu/#/risk>

Olika formler: <http://icd.internetmedicin.se/kalkylator>

Läkemedel:

Läkemedelsinformation angå interaktion, njurfunktion och fosterpåverkan: <https://janusinfo.se/>

Uträkning av läkemedelsförbrukning inför receptförnyelse: <http://www.nyttrecept.com>

Läkemedelsbiverkningar: www.lakemedelsverket.se/rapportera

Utsättning av läkemedel: www.fasut.nu

Stöd vid läkemedelshantering (delbarhet, njurfunktion mm) <https://www.lakemedelshantering.se/#/>

Restnoteringar: <https://lakemedelsverket.se/OVRIGA-SIDOR/Restnoteringar/>

Utsättning APL beredningar:

<https://www.apl.se/samhallsuppdraget/aida.html>

Praktisk instruktion ang medicinanvändning:

<https://www.medicininstruktioner.se/>

Övrigt:

Jourlisa – tel lista till jourer/konsulter:

<http://jurlisa.reg.skane.se/Webbforms/AllaLinjer.aspx>

Väntetider för undersökning/rtg: <https://www.vantetider.se/>

FYSS-boken: www.fyss.se/fyss-kapitel

e-utbildning bla PMO: [Introduktionsutbildning i journalsystemet PMO](#)

Kortfilmer PMO samt manualer [PMO - rutiner och instruktioner - Vårdgivare Skåne](#)

Introduktionsfilmer inför arbete i primärvården, generella samt yrkesspecifika för läkare

<https://intra.skane.se/roller/nyanstalld/introduktion-i-primarvarden/>

Utbildningsfilmer från Försäkringskassan:

<https://www.forsakringskassan.se/halso-och-sjukvarden/forsakringsmedicin/informationsfilmer-till-at-bt-lakare>